

Dir el màxim des del mínim

Peret, guanyador de l'últim premi Laus de disseny, continua sent un noi del barri.

Peret no és un producte de cap *boom*. Va començar a fer disseny gràfic fa vint-i-cinc anys. Aleshores tot estava al seu lloc. "La feina d'un dissenyador no sortia dels límits de la seva professió"—diu. Avui, en canvi, els dissenyadors són els *superstars*. Peret no ho entèn. "Espere que es torni a deixar parlar de disseny. El disseny està, potser, en el seu pitjor moment precisament perquè és moda. Aquí, a Barcelona, el disseny gràfic està pertot arreu, però no es fa un bon disseny. No hi ha res que en justifiqui el *boom*. Es tracta d'un fenomen inflat en gran part pels mitjans de comunicació i pel nostre dissenyador principal: l'alcalde de Barcelona. En usar el disseny com a targeta de presentació, els polítics s'estan recolzant en un *intangibile*, en un no-res. Perquè el disseny no és un valor ni un llenguatge per sí mateix. El que fa és vehicular el que el client vol comunicar i prou".

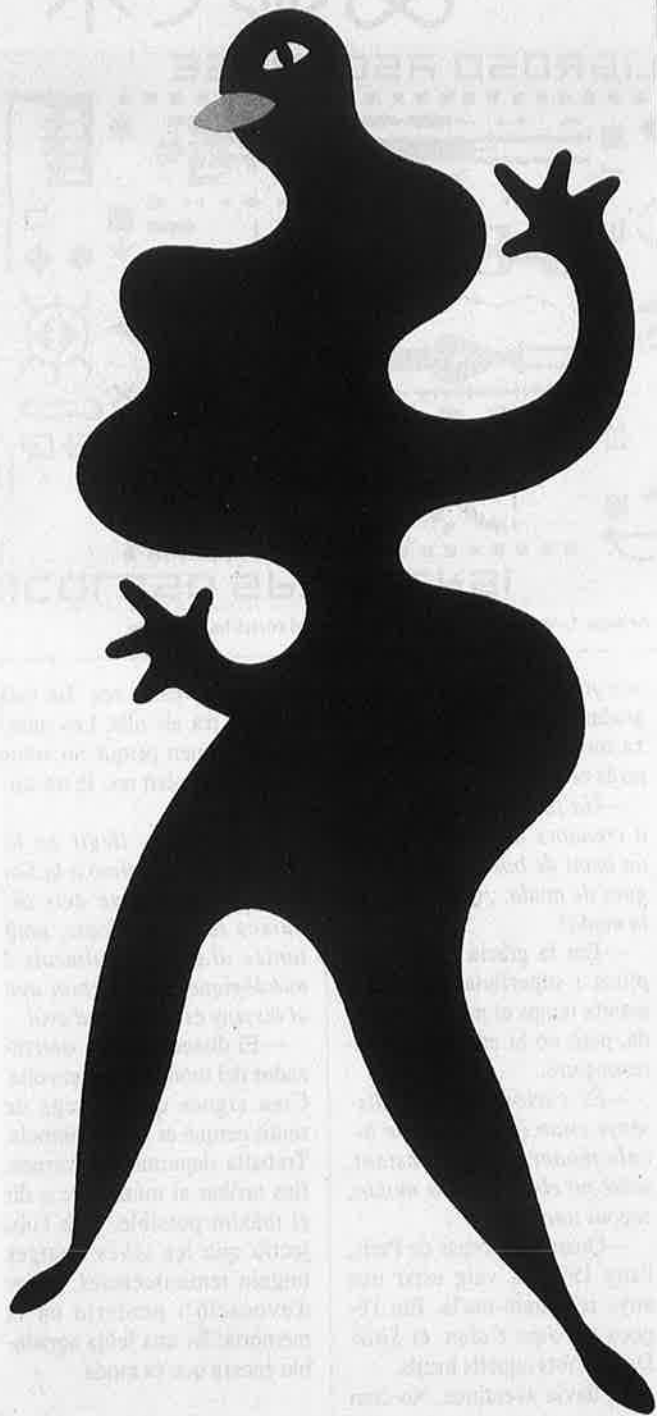
—Però suposo que vostè deu rebre encàrrecs de gent que li exigeix una estètica particular.

—Sí. Hi ha gent que se sorprèn perquè voldria una *peretada*, i jo els dono disseny perquè és l'única cosa que sé fer. El disseny no és lleig ni maco, ni d'aquest ni d'aquell altre. Ha de ser eficaç des del punt de vista comunicatiu i prou...

Vint-i-cinc anys de professió són molts. Ha rebut diverses vegades el prestigiós premi de disseny Laus; aquest any pel seu treball d'imatge per al restaurant *Club marítim* de Barcelona, una imatge joganera i marinera. La seva imatge del

"El disseny no és lleig ni maco, ha de ser eficaç des del punt de vista comunicatiu i prou."

programa fora de les nostres fronteres. "Els premis van bé perquè et situen en una posició de força per a tenir més marges de llibertat amb la feina, perquè t'estalvien les pesades explicacions al client". El seu ideal és treballar amb empreses petites, perquè així pot mantenir una relació personal amb el client, quasi d'amistat, i perquè, afirma, que quan la gent li cau bé és quan millor li resulta el treball. Hi hagué un temps, del 1984 al 1988, que va combinar el treball de dissenyador amb el d'il·lustrador del periòdic *La Vanguardia*, on li van censurar una il·lustració sobre l'OTAN (ell estava en contra i l'articulista a favor) i un dibuix que representava un guàrdia civil tirant de la cadena del wàter. Ha participat en moltes exposicions, alguna de les quals individuals i altres, en Europalia, en el Centre Georges Pompidou, a Berlín, a Milà, a Osaka, com a dissenyador català.

—*Giralt Miracle ha escrit un article recentment on parlava de l'existència d'un disseny català, d'un estil català.*

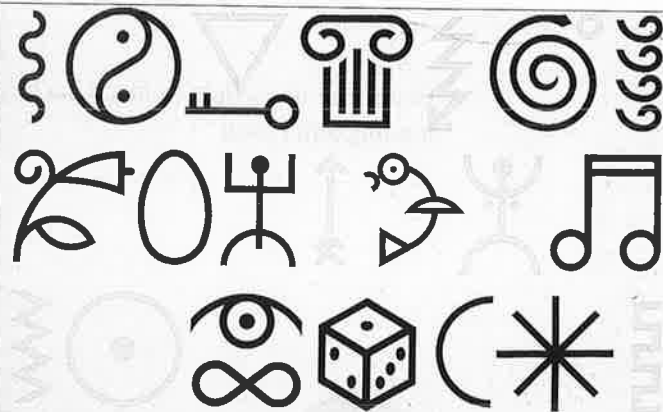
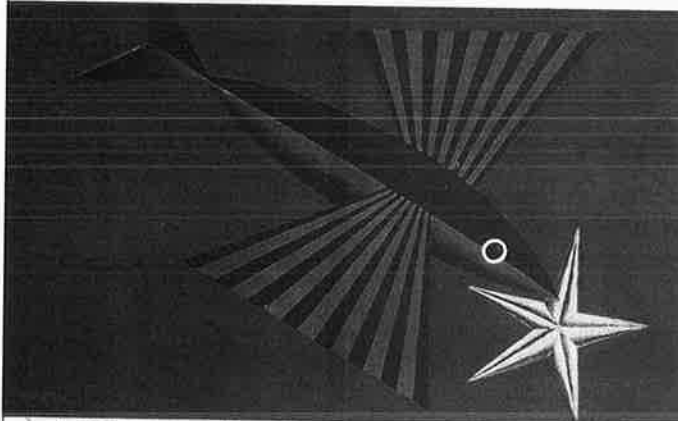
—No hi estic d'acord. El disseny és un llenguatge universal. Actualment la cultura és interplanetària. Mamem la mateixa pertot arreu. Encara que evidentment sempre agafes coses de la teva: el color, la lluminositat. Però un dissenyador suec també pot fer un disseny mediterrani. El disseny, com tot, es mou per modes. Ara hi ha la moda del gest, del traç, per això quan Josep Ma. Trias, el guanyador del disseny olímpic, va dir que estava fent un disseny mediterrani vaig pensar que estava dient bestieses, perquè ell, com molts, se-

guia una moda que, per altra banda, és molt *light*, molt de la forma per la forma. Però com que el disseny són paraules, també el pots comunicar dient bestieses. Les formes passen molt aviat. Només sobreviu l'ambigüitat.

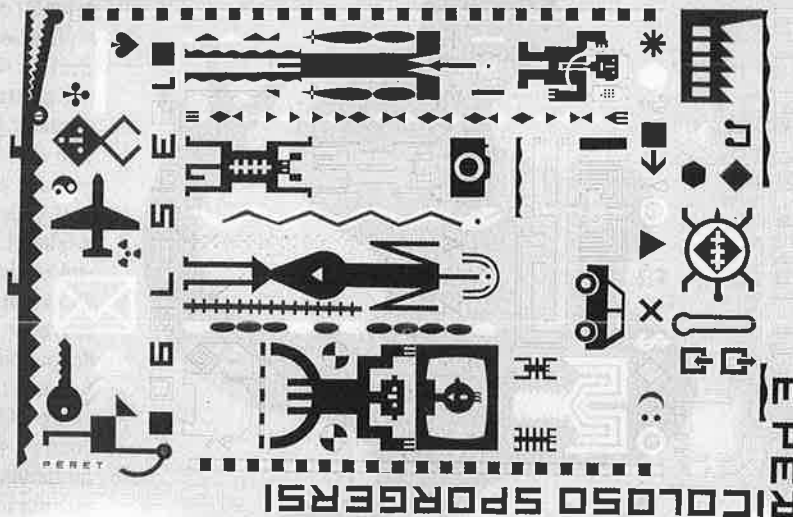
—*¿Com il·lustraria el 93, la postutopia barcelonina?*

—Com després d'un *polvo*, quan sospires i dius "que bé que s'ha acabat". Encara que el *polvo* el desitjes i no el 92. El 92 no té res a veure amb molta gent d'aquí. Se li hauran de posar traves continuament, oposar-hi la inèrcia i que no arriben a fer moltes de les monstrositats programades, sobretot al port. Després del 92, si els polítics encara tenen clientela, es deixaran anar els projectes no acabats. I serà una gran sort.

Fa un any que Peret ha tornat al Raval, el seu barri, els seus orígens. Tal volta perquè, com va dir Rilke, la infantesa és l'única pàtria de l'home. "És un barri que s'ha degradat molt, malgrat que sempre hi ha hagut pobresa, mai havia estat tan degradat, tan mort, tan abandonat. Amb tot, hi ha molt bona relació". I tant. Molts encara es recorden de veure'l jugar pel carrer. Ha col·laborat en les festes del barri fent-ne els cartells, molts dels quals encara es poden veure enganxats a les parets del seu estudi. El volien ficar a la comissió de festes del carrer, però fa poc han dimitit tots. Inclús, està pensant de fer a la part baixa de l'ampli local on viu i treballa una mena de club de barri amb activitats... "M'agradaria impulsar l'associació de veïns, fer coses per a integrar la gent del barri", confessa. La veritat

ES PELIGROSO ASOMARSE

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: carta de plats. Simbols per a la imatge de Ma. Arango. Complements de moda. Imatge del còctel-bar Zsa-Zsa.

és que quan parla amb la seva gent se'l veu tan tranquil, feliç.

—Té un estudi molt ben muntat: secretària, ajudants...

—El meu estat ideal és treballar sol, però el volum de feina no m'ho permet. Em va costar molt treballar amb gent, ara ja m'hi he acostumat. Em va costar molt aprendre a delegar. El que no sé encara és manar, perquè a mi no m'agrada obeir tampoc.

—Manar pot ser només això, saber delegar...

—Sí, hauria de ser això. O saber explicar alguna cosa bé, però com que jo ho tinc sempre tot bastant confús, sóc molt intuïtiu, és difícil treballar amb mi.

—Va dissenyar amb ordinador capçaleres tridimensionals del programa de TV3 Arsenal, ¿li va agradar l'expe-

riència?

—No m'entusiasma. Les imatges de síntesi són totes iguals. Com a treball, el trobo superavorrit estar hores i hores fent càlculs, tot són vectors i coses així. Té raó Mariscal quan diu que ell és més ràpid que un ordinador; el crec. A mi m'agrada més embrutar-me les mans, sentir la cosa matèrica. Fer-se mal amb un martell. Per treballar el volum prefereixo fer coses com les que faig ara (i assenyala cap a una taula on hi ha un grup d'escultures que representen d'una manera molt simple la figura humana). Es tracta de coses que faig només per a mi, per jugar.

—Parlant de Mariscal, vostè de vegades ha dit que ell és una mena d'agent comercial seu.

—És un broma privada. La veritat és que sempre em fa

una propaganda increïble. M'agradaria pagar-li amb la mateixa moneda. Però, òbviament, no és el cas.

—Ha fet molts logotips per a creadors de moda i també un munt de bosses per a botigues de moda. ¿Què pensa de la moda?

—Em fa gràcia quant complicat i superficial pot ser al mateix temps el món de la moda, però no hi entro ni m'interessa gaire.

—És curiós, els seus dissenys estan en un munt de locals moderns i, no obstant, vostè no els freqüenta massa, segons tinc entès.

—Quan vaig tornar de París, l'any 1977 sí, vaig estar tres anys rebentant-me'ls. Era l'època del Jazz Colon, el Saló Diana i tots aquells locals.

Hi havia aventures. No com ara que tot és maco, ben dis-

senyat i no passa res. Tot està al look, res als ulls. Les mirades rellisquen perquè no volen dir res, no volen res. Ja no surto per sortir.

—Després de llegir en la seva última exposició a la Sala Vinçon el perquè dels dibuixos tan complicats, amb tantes al·lusions culturals i mitològiques, vaig pensar que el disseny és la màgia d'avui.

—El dissenyador és sintetitzador del món que ens envolta. Crea signes que carrega de sentit perquè es tornin símbols. Treballa depurant les formes, fins arribar al mínim per a dir el màxim possible, amb l'objectiu que les seves imatges tinguin reminiscències, poder d'evocació i perdurin en la memòria. És una feina agradable encara que és moda.

Toni Picazo